

KUKÁTKO

ZPRAVODAJ XIV. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA PRO DĚTI

LISTOPAD 1995

Číslo 2

NEJSTARŠÍ MEZI NEJMLADŠÍMI

Hovořit s paní Ludmilou SOVOVOU, devadesátiletou učitelkou - důchodkyní z Říčan u Brna, která přijela na národní přehlídku se svým synem panem RNDr. Miroslavem SOVOU, je skutečnou rozkoší ze setkání s kulturními lidmi, jakých se po našich luzích a hájích nevyskytuje mnoho.

O "Popelce" se dozvěděli ve Vysokém nad Jizerou a jen tak "na blind" přijeli do Rakovníka. Jsou spokojeni, vše mají po ruce "v jednom domě". Pan doktor a jeho maminka prostě bez kultury nemohou být. Jsou s ní spjati rodinnými tradicemi a vlastní kulturní aktivitou v minulosti a i v současnosti. Paní učitelka již od gymnaziálních let miluje opery, na své učitelské štaci byla dramaturgyně místního divadelního spolku, pan doktor dodnes chodí zpívat do "Sokola". Uměleckými zájmy jsou prostoupeny všechny generace Sovovy rodiny: divadlo, zpěv, hudba se prolínají od prarodičů po dnešek. "Umění potřebuji pro svůj život. Učil jsem na strojní fakultě mate-

matiku a deskriptivní geometrii, ale nejsem jen technicky vyhraněný člověk. Hledám přirozenou rovnováhu života. A maminka? Potřebuje ke svému životu stálý pohyb. A nejlepší je cesta za uměním, za kulturou, do společnosti. Navštěvujeme koncerty, klub důchodců, divadelní představení brněnských scén. A také jsme začali jezdit na festivaly a přehlídky: Hronov, Žďár nad Sázavou, Smetanova Litomyšl, Vysoké nad Jizerou, nyní Rakovník. Prostě kulturně žijeme."

A jak se jim líbí festival pohádek?

"Pohádky mají vysokou hodnotu. Jsou v nich vyšší mravní principy, žádná směšnost. Stálo by za úvahu, kdyby odborná porota také zhodnotila,

jak tyto vyšší životní principy dokázalo představení najít a sdělit."

Přejeme paní učitelce a panu doktorovi co nejvíce pěkných zážitků nejen z Popelky, ale i z celého pobytu v našem městě. Ať se Vám u nás líbí!

Harmonogram dnešního dne

- 8.00 hod. Tylovo divadlo
Příprava představení souboru Divadélko Na Peróně Praha
- 10.00 hod. Příjezd souboru Minidiv Ostrov nad Ohří
- 10.00 hod. Tylovo divadlo
Představení souboru Divadélko Na Peróně Praha
PANNA A NETVOR
- 10.30 hod. sál KC
Příprava představení souboru Minidiv Ostrov nad Ohří
- 12.00 hod. Příjezd ochotnického souboru Divadla Oskara Nedbala v Táboře
- 13.00 hod. sál KC
Představení souboru Minidiv Ostrov nad Ohří
PIRÁTSKÁ POHÁDKA
- 14.45 hod. předsálí KC
Rozborový seminář představení PANNA A NETVOR
- 16.00 hod. Tylovo divadlo
Představení ochotnického souboru Divadla Oskara Nedbala v Táboře - host přehlídky
ČARODĚJNÝ BÁL
- 18.00 hod. Tylovo divadlo
Příprava představení Mladá scéna Ústí nad Labem
- 18.00 hod. předsálí TD
Rozborový seminář představení PIRÁTSKÁ POHÁDKA
ČARODĚJNÝ BÁL
- 20.00 hod. klubovna KC
Přednáška ADA Praha spojená s besedou na téma Využití audiovizuální techniky v amatérském divadle
- 22.00 hod. Příjezd souboru Divadlo Štěk a spol. Hranice na Moravě

Na pranýři ...

Spolek divadelních ochotníků v Braníku
Radoslav Lošťák

ZTRACENÁ PRINCEZNA

Na konci diskuse o prvním představení POPELKY 1995 pronesla Alenka Urbanová velice důležitý citát páně Budila, druhdy to slavného principála divadelního, který se vztahuje k dramatickým osobám vyprávějícím na prknech světa svůj příběh. Citát zní: "Odkud přišli a co tu chtějí." Tato slova jsou nezanedbatelná ve své obecné rovině divadelní, a vzhledem ke Ztracené princezně především.

Prvotní problém je, jak bývá v kraji ne snad zvykem, ale jistým obyčejem v textu samém, který svou kompozicí neposkytuje prostor ani k jednání slovem, a tedy ani, a to především,

k jednání hereckému. Kompozice se pohybuje jen v rovině referenční, a i když Braničtí škrtili seč mohli, přesto se mnohokrát volně loženým slovem dozvíme o čem jde, mělo by jít, pak nadejde prostor pro ilustraci řečeného, načež pro jistotu opět slovní informace zkomentuje již řečené. Řečené a ne sdělené! Jó, jó, je to pravda, jó, jó je to tak, a ještě jednou haj-hou. Pokud se vypravíme za příběhem, tak zjistíme, že je průhledný, neboť se jedná o hledání ztracené princezny, a to dvěma pány, přičemž jednomu pomáhají sudičky dvě a druhému sudička jedna. Ovšem hledání je opět v rovině referenční a k žádnému střetu zájmů nedojde, a vše se řeší suchou cestou. A jsme u úhelného kamene, neboť text neobsahuje ani dramatickou situaci, ani motivy - přesněji řečeno motivů je tolik a tak rozličných, že vytvářejí nečitelnou skrumáž - a neobsahuje ani hrdinu, se kterým by divák jakéhokoli věku mohl jít skrze příběh. Tím pádem zde není ani téma.

Nutno ovšem podotknout, že braničtí divadelníci jsou lidé vybavení, mají kultivovaný herecký projev a s usilovností hodnou lepší věci se snažili přemoci všechny překážky, nasazovali vše ze svého divadelního arzenálu, ale autor jim neposkytl nejmenší terč, takže ...?! Velmi zajímavá v představení

byla pro mne postava Jenovéfy Karly Klimtové, která snad jediná

jistým způsobem autora porazila, a to tím, že dokázala na jevišti být, existovat, a naplňovat byť minimální téma postavy, ale přece jen, a to téma žravosti, takže překročila onu hranici mezi papírovou dramatickou postavou, hereckou postavou a dospěla k osobě dramatické. Nelvrdím, že to je možný princip, jak do zmíněného textu vniknout, ale přece jen se cosi stalo. Jak již bylo řečeno, herecký potenciál souboru je značný, především v jeho dámské šatně, a tak divadlu přeji do příště šťastnější ruku.

Lektorský rozbor se ve své podstatě dotýkal z různých stran výše řečeného, a pak ještě některých aspektů scénografických, kdy by bylo vhodné jisté sjednocení kostýmů, a pojmenování prostoru ve větší nadsázce.

Toť v první den, teď už v první noc přehlídky, vše.

Vladimír Zajíc

Na pranýři ...

Divadelní soubor STUDIO Domu kultury Šumperk

V. Novák a St. Oubram

O HONZOVI A VÍLE VERUNCE

Hra známé dvojice autorů V. Novák - St. Oubram rozhodně nepatří ke skvostům dětské dramatiky, naopak, pohybuje se dost značně pod průměrem. Ledabyly nahození chudý děj, nedostatečná motivace postav a hlavně mnohomluvnost, nahrazování dramatické akce pouhým slovním popisem - to jsou její hlavní, a pro tento typ dětské dramatiky bohužel příznačné nedostatky.

Divadelnímu souboru STUDIO ze Šumperka se však podařilo pod režijním vedením Roberta Singera do značné míry tato úskalí obejít. Především díky uvážené dramaturgicko-režijní práci s textem. Odpadl nemožně didaktický závěr a všechny dialogy byly obratně a promyšleně proškrtány tak, aby byly akční, oprostěné od slovních ornamentů a vycpávek. Tak se mohl zhustit děj a vyjasnit příběh. A nemálo to pomohlo i hercům: inscenace je herecky naplněna, postavy příběhu jsou - přes všechnu fantastičnost - lidé živí, věrohatní, jejich vzájemné vztahy jsou jasně vymezeny. Zvlášť je asi třeba ocenit způsob spolupráce s dětským hledištěm. Autoři si předepisují nemálo zásahů dětí do jevištních akcí, což je vždycky riskantní. Tady však byla spolupráce s dětmi zvládnuta bez podbízení, otevřeným, kamarádským, partnerským způsobem.

V režijní i herecké práci by se ovšem ještě nějaké rezevy našly. Jsou to například jakoby odsekuté odchody postav: herec přestane být předčasně postavou a "neutrálně", co nejrychleji mizí z jeviště. Dynamický rytmus celého představení je jistě chvályhodný, přece však by bylo potřeba, aby důležité dějové akcenty dostaly o něco víc prostoru, aby mohly naplno vynít. U Ježibaby a Ježdědky se ostře nasazené hlasové i gestické prostředky stanou časem monotónní a méně působivé. Scéna slouží dobře pro orientaci o místu děje, ale jednotlivé její prvky působí dost nesourodě.

Inszenace jako celek představuje velmi poctivou divadelní práci, která je právě v divadle pro děti tak potřebná - a dost vzácná.

Alena Urbanová

Abyste věděli...

Východofríské čaje naproti

Jedna ze sponzorek naší přehlídky má nádherný obchod, který se jmenuje Boutique LUVE. V tomto obchodě má nádherné věci, které stojí za to vidět. Hlavní věcí však je, že se tento obchod nachází dvacet čtyři a půl kroku od divadla. Od východu směrem vlevo. Paní podnikatelka Horníková mě požádala, abych napsal, že kvůli přehlídce má otevřeno i v sobotu a v neděli a že v některém z těchto dnů se v LUVE bude vařit báječný černý čaj z východofríských čajových plantáží, který lze v prodejně také koupit. S radostí činím paní podnikatelce k vůli, protože druhý takový obchod v Rakovníku není.

Dejte dětem přednost

Pozorovatelé! Nechte děti, aby se usadily dříve než vy. Jednak jsou malé a jednak mají zakoupené vstupenky. Koneckonců se jedná o divadlo pro děti a vy jste na představení hosté o maličko méně důležití než dětská diváci a jejich doprovod. Pořadatelé se pak na vás budou koukat vlídnými pohledy o něco častěji než doposud.

Mixážní pult je tu pro vás

Zajisté si mnozí návštěvníci všimli, že přímo proti Baru U koček (přes celou místnost) je cedule MIXÁŽNÍ PULT. Nejedná se ovšem o žádné zvukařské zařízení na míchání zvuku - jde místo, kde můžete získat míchaný nápoj. Protože se jedná o nápoje určené pro otrlé ochotníky, otevírací doba je taková, jaká je. Od 24.00 do 02.00. Případné prodloužení této doby je nutné projednat s barmanem nebo barmankou.

Housenka na hlavě

"V Hostinci U pánů obsluhuje pán s housenkou na hlavě" - křičelo dítě na doprovod. Paní vzala dítě za ruku, šla se podívat, a skutečně. Ten pán měl na hlavě housenku. Zdálo se jí to podivné - je podzim a housenka by měla být již dávno v kukle. Dostalo se jí však naprosto nečekaného vysvětlení. Pán YOKO si den před zahájením přehlídky roztrhl lebeční kůži o věšák, který naprosto zhovadile visel nad dobře postavenou ledničkou. Umělá housenka je tak částečně dílem rakovnického chirurgického oddělení a částečně dílem nápadu jednoho z členů domácího souboru, který dodal housence její mimikry.

Nemračte se na fotografa

Do redakce přišel náš fotograf a tvářil se velice zkroušeně. Prý chtěl vyfotografovat porotu a někteří její členové se na něho mračili. "To se nedá udělat dobrá fotografie", říkal Jiří Chlum a dodal, že na Hronově to bylo jiné. Tam prý se každý natáčel do světla blesku, jen aby ho tam bylo co nejvíce.

2 hodnocení čtvrté Několik postřehů dětí českých představení:

Ztracená princezna: Děti chápaly text, "šly" s ním, líbily se spíše jednotlivci (hlavně Jenováfa), hudba i písničky, i když vytýkají Martinovi, že měl kytaru a nehrál.

O Honzovi a víle Verunce: Pohádkový text se líbil, ale děti měly smíšené pocity z přílišného křičení herců a také z "přetvoření" Matěje. Honza se jim nezdál typicky český. Ocenily aktivizaci obecnostva, ale upozornily na problém "utísování" dětí. Velmi se jim líbily kostýmy.

Dvanáct nerozhněvaných dívek a chlapců

tvoří letošní dětskou porotu. Jsou všichni z 3. - 8. tříd 1. základní školy v Rakovníku, přihlásili se bez nucení, naprosto dobrovolně. Obě pohlaví jsou rovnoměrně zastoupena. 3/4 mladých porotců do divadla obvykle nechodí, zato všichni hodně sportují. Porotu řídí Eva Kodešová, Marie Poesová se k ní připojí v nejbližších hodinách.

Když sledujete porotní zasedání, octnete se v nenásilném malém laboratoriu, kde panuje svobodný duch, tolerance a především tu vrcholí zajímavý proces uzrávání kritického dětského diváka, velmi citlivě a promyšleně řízený. Názory se kříží, jsou vehementně obhajovány a rozporovány, ale nakonec se dospěje ke společnému konsenzu, v jehož průsečíku se octne zájem a pochopení dětského diváka s možnostmi a schopnostmi souborů sdělit své poslání dětské duši.

Minianketa s prvními pozorovateli

Proč jste přijeli na Popelku 1995?

Michal Jendrulek - Český Těšín

Málokdo dnes dělá divadlo pro děti a tak jsem byl zvědavý, jak to málo vypadá. Kromě toho jsem momentálně členem souboru, který se chce do toho mála zařadit. Byl jsem také letos na Jiráskově Hronově, ale Popelka - to je teprve to pravé ořechové, alespoň co se týče tvorby pro děti (a samozřejmě, co se týče spousty "dalších" věcí). Další důvod je to, že sem jela i moje holka.

Ivana Soukupová - Mníšek pod Brdy

Přijela jsem sem, protože sem jel i můj kluk a také proto, že je tady spousta dětí s velikýma očima a bambulema na čepicích. Snad mě sem táhne i ta správná nadšenost všech herců, a i to, že k téhle profesi mám blíž než k televizi. Ale to je snad vlastnost všech, co jsou tady. Tak proto, abyste věděli.

Eva Čanda - Plaňsko

Ani nevím, asi to patří k jedné z mých potřeb. Ze zvědavosti.

Eva Máchová - Ostrov nad Ohří

Jen tak. Honza říkal, že přijedou vochoši.

A tak...

Zaznamenal -hlb-

**DNES v pátek 10. 11.
se v hostinci U Pánů roztočí
KOLO ŠTĚSTÍ!**